

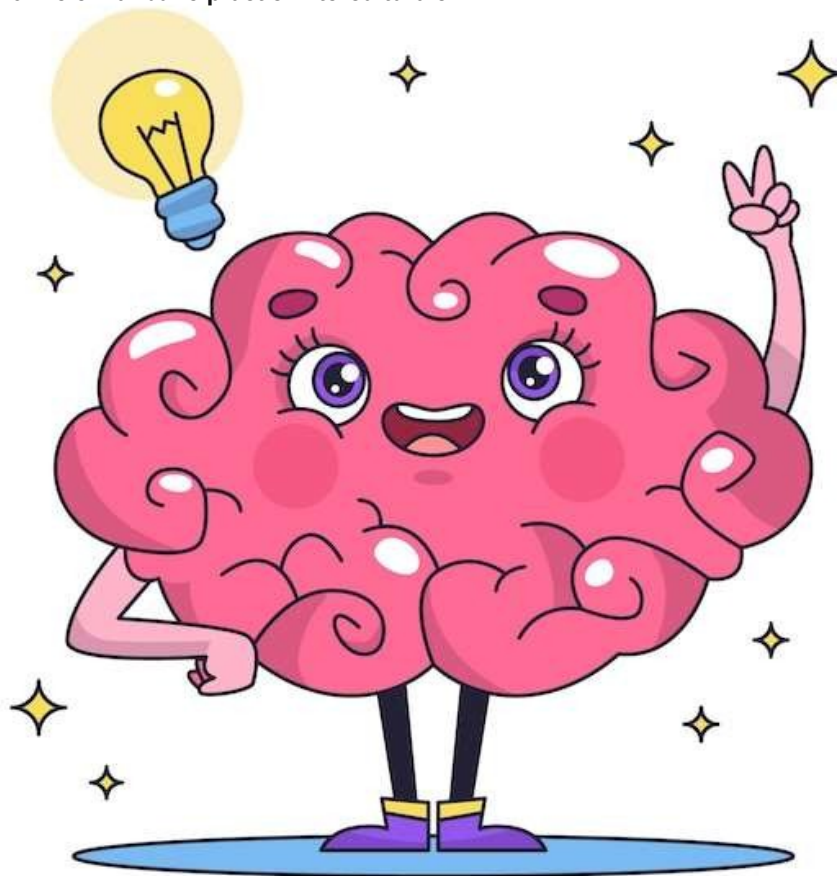
Capitolul 6. Ghid pentru profesori

Capitolul 7. Ghid pentru specialiști privind intervenția individuală

Capitolul 8. Ghid pentru specialiști privind intervenția în grup

Capitolul 9. Sprijin pentru părinți

Capitolul 10. Cele mai bune practici interculturale

www.freepik.com

Ghid pentru cadre didactice

6.1. Principii de lucru transdisciplinar

Colaborarea între discipline pentru a aborda provocări complicate este cunoscută sub denumirea de educație transdisciplinară. Colaborarea între discipline este deosebit de reușită, deoarece studiile educaționale au demonstrat de mult timp că elevii sunt mai capabili să integreze concepte din mai multe domenii de studiu și au o conștientizare mai profundă atât a mediului în care trăiesc, cât și a cunoștințelor pe care le învață. Motivul pentru aceasta este că învățarea și integrarea informațiilor noi cu cunoștințele anterioare depinde în mare măsură de procesul de asociere din creier. Prin urmare, cu cât elevii pot face mai multe conexiuni între diverse idei, cu atât nivelul lor de înțelegere și de învățare logică va fi mai ridicat.

Iată câteva principii cheie ale lucrului transdisciplinar:

- ⑥ **obiective comune** - colaboratorii ar trebui să aibă o înțelegere comună a problemei și obiective comune, concentrându-se mai degrabă asupra obiectivului general decât asupra limitelor disciplinare;
- ⑥ **comunicare deschisă** - comunicarea eficientă este esențială pentru a elimina diferențele disciplinare, promovând înțelegerea și respectul reciproc;
- ⑥ **expertiză diversă** - implicați experți din diverse domenii pentru a aduce perspective și cunoștințe diverse la masa discuțiilor;
- ⑥ **flexibilitate** - să fie deschis la adaptarea metodelor și abordărilor din diferite discipline pentru a se potrivi problemei specifice în cauză;
- ⑥ **integrare** - integrarea cunoștințelor și rezultatelor din mai multe discipline pentru a crea o înțelegere holistică a problemei;
- ⑥ **învățarea continuă** - adoptați o mentalitate de învățare pe tot parcursul vieții și fiți dispuși să dobândiți noi competențe și cunoștințe din alte discipline;
- ⑥ **abordare** centrată **pe probleme** - concentrarea pe rezolvarea problemelor din lumea reală mai degrabă decât

rămânerea în limitele limitelor disciplinare;

- ⑥ **conducere interdisciplinară** - o conducere eficientă este esențială pentru facilitarea colaborării, gestionarea conflictelor și orientarea procesului transdisciplinar;
- ⑥ **respectul pentru diferențe** - recunoașterea și aprecierea diferențelor de limbaj, metodologii și perspective între discipline;
- ⑥ **evaluare și reflecție** - evaluarea periodică a progresului și a impactului activității transdisciplinare, efectuând ajustările necesare.

Soluțiile inovatoare la problemele dificile pot proveni din munca transdisciplinară, dar este nevoie de dedicație, adaptabilitate și disponibilitatea de a depăși granițele disciplinare.

6.2. Principiile de lucru cu elevii mici cu probleme de comportament

Deoarece comportamentele în afara normelor sociale pot cauza probleme în comunitate și pot avea un impact mai larg asupra mediului social, instruirea școlară ar trebui să abordeze și intervenția și prevenirea acestor comportamente.

Probleme comportamentale specifice care apar în anii de școală primară:

- ⑥ **instabilitatea atenției/deficitul de atenție** - frecvent legat de hiperkinetism - elevul este în continuă mișcare, vorbește tare, răspunde fără a fi întrebat, perturbă atmosfera de învățare a clasei, provocând uneori indisciplina generală; acești elevi sunt incapabili să își concentreze atenția pentru perioade lungi de timp, se plictisesc repede și rezolvă sarcini de orice fel într-un mod impulsiv;
- ⑥ **lenea/ tendința de a evita sarcinile** - poate avea un substrat organic, atunci când se caracterizează printr-o scădere a capacității de a studia ca urmare a unor afecțiuni organice, defecte senzorio-motorii, suprasolicitare psihică etc., sau poate fi legată de caracter, atunci când este vorba de o tendință de a nu îndeplini în mod deliberat sarcinile școlare sau de altă natură, ca formă de opoziție față de mediul intelectual sau fizic

efort sau față de anumite situații sau reguli, considerate nedrepte;

- ⊙ **minciuna patologică** - cu excepția cazurilor de minciună pentru a evita pedeapsa, adesea întâlnite la copii - acest comportament este în mod tipic dăunător și este de obicei rezultatul lipsei de autocontrol, al sărăciei emoționale, al dezvoltării inadecvate a personalității sau al deficienței mentale;
- ⊙ **negativitatea** - cuprinde exprimarea unei atitudini aparent nejustificate de refuz de a îndeplini sarcini și rezistență pasivă sau activă la solicitările externe sau interne; astfel de elevi manifestă apatie, indiferență, încăpățănare, opoziție, încăpățănare, distrugerea rechizitelor școlare sau a jucăriilor etc.;
- ⊙ **agresivitatea** - se referă la tendința unei persoane de a acționa violent; acest comportament poate fi îndreptat fie împotriva propriei persoane și denumit acte autoagresive (de exemplu, smulgerea părului, roaderea unghiilor etc.), fie împotriva altora și denumit acte hetero-agresive (de exemplu, violență verbală, agresiune fizică, distrugerea proprietății etc.); de obicei, violența elevilor este puternic asociată cu frustrarea, care este provocată de obicei de lipsa de afecțiune sau de un sentiment fals de valoare personală
- ⊙ **furt** - se caracterizează prin sustragerea frauduloasă de obiecte aparținând altei persoane sau chiar școlii, indiferent dacă acestea sunt valoroase sau nu; furtul poate avea loc din mai multe motive: din necesitate, în scopuri de formare, la instigarea altora, pentru a-și testa abilitățile, ca reacție de imitație sau ca act de protest sau de răzbunare.
- ⊙ **simptome psihosomatice** - adesea, la această vârstă, anxietatea și teama se reflectă în afecțiuni somatice bruște (de exemplu, dureri de stomac, dureri de cap, greață etc.), care sunt tratate cu multă neîncredere de către adulți (părinți sau profesori), chiar dacă acestea pot părea foarte reale pentru copii.

Toate strategiile de prevenire și intervenție timpurie a comportamentului deviant școlar se concentrează pe eliminarea sau reducerea factorilor de risc care contribuie la formarea sau inițierea comportamentului deviant. Promovarea unor politici sociale și educaționale adecvate pentru contracararea comportamentelor deviante juvenile este o altă dintre aceste strategii, fiind garantată

mediu pentru dezvoltarea armonioasă a personalității în creștere.

Casa, clasa sau societatea în general pot fi ținta inițiativelor de stopare și combatere a comportamentului deviant. În continuare sunt prezentate principalele acțiuni care trebuie întreprinse pentru a reduce comportamentul perturbator în școli:

- ✎ evitarea suprasolicitării prin elaborarea unor programe analitice adecvate vârstei și stadiului de dezvoltare intelectuală a copilului;
- ✎ respectarea concediilor și a perioadelor de odihnă, care sunt necesare pentru recuperarea fizică și psihologică a copilului integrat în sistemul de învățământ;
- ✎ acceptarea varietății de personalități și de stiluri și ritmuri de învățare ale elevilor și adaptarea sarcinilor și cerințelor școlare la capacitățile copiilor, în loc să se aștepte ca toți să performeze la același nivel și să răspundă la aceleași metode educaționale,
- ✎ educarea profesorilor prin încurajarea acestora să participe la cursuri de formare și seminarii și să învețe noi metode și practici de predare;
- ✎ educație emoțională - tinerii trebuie să primească asistență în înțelegerea și gestionarea emoțiilor lor;
- ✎ consiliere pentru părinți - familia este principalul mediu capabil să reglementeze emoțiile și comportamentele copiilor, dar familiile au nevoie și de formare și sprijin pentru a face acest lucru.

Trebuie menționat faptul că toate abordările complexe necesită cooperarea experților din diferite domenii de activitate. Astfel, o componentă crucială a programelor care vizează prevenirea și combaterea comportamentelor deviante este dezvoltarea de echipe multidisciplinare.

În plus, educatorii trebuie să își amintească faptul că, de obicei, copiii care au manifestat deja un comportament deviant vor fi etichetați într-un mod negativ de către colegii lor și de către comunitate, ceea ce duce la marginalizare și excludere. Pentru a oferi copiilor cu probleme de comportament asistența de care au nevoie pentru a trece prin această fază, este util să se stabilească un sprijin social

rețea. Aceste rețele pot juca un rol esențial în succesul programelor menite să abordeze problemele comportamentale. Pentru a opri inadaptarea școlară suplimentară și pentru a ajuta la integrarea copiilor și la funcționarea școlii, această rețea ar trebui să includă, de asemenea, profesorii, părinții și experții.

6.3. Activități practice

Orice întrebare care declanșează reflecția copiilor îi poate ajuta să devină mai inteligenți emoțional.

Tehnica propozițiilor incomplete este o modalitate foarte accesibilă și simplă de a atinge o varietate de obiective de dezvoltare, atât în activitatea individuală, cât și în cea de grup. Elevii trebuie să termine frazele începute de profesor.

Această abordare poate fi aplicată la o serie de sarcini și obiective de învățare, inclusiv rezumarea activităților, depășirea obstacolelor, exprimarea emoțiilor și promovarea unei dinamici de grup pozitive. Ea poate fi utilizată atât în activitatea de grup, cât și în cea individuală, dar dacă o folosiți într-un cadru de grup, nu uitați să oferiți participanților opțiunea de a se opri în orice moment dacă subiectul este prea provocator, de exemplu.

Unul câte unul, elevii sunt invitați de către profesor să completeze propozițiile oferite. Profesorul va oferi elevilor posibilitatea de a nu vorbi despre un anumit subiect și nu va insista să primească un comentariu dacă nu doresc acest lucru. De asemenea, profesorul nu va împiedica elevii să adauge ceva atunci când propozițiile sunt completate. Profesorul poate sugera finalizarea unei alte afirmații atunci când subiectul anterior și-a urmat cursul. Dialogul poate căpăta un ton de liberă exprimare.

Exemple, pe categorii de propoziții:

- **descrierea faptelor:**
 - În timpul lucrului nostru, sarcina mea a fost...
 - Treaba mea a fost...
 - În timpul executării sarcinii s-a întâmplat...
- **descrierea punctelor forte:**
 - În opinia mea, cel mai bine realizat aspect al lucrării a fost...
 - Dacă ar trebui să fac această sarcină din nou, aș repeta cu siguranță...
 - Am făcut cel mai bine...
- **descrierea domeniilor de îmbunătățire:**
 - În opinia mea, cel mai rău aspect al lucrării a fost...
 - Lucrul care a mers cel mai rău pentru mine...
 - Dacă ar trebui să fac această sarcină din nou, cu siguranță aș proceda diferit...
- **colectarea beneficiilor educaționale (acest tip de propoziție poate fi utilizat în situații de eșec și dificultate):**
 - Efectuarea acestei sarcini m-a învățat...
 - Cea mai evolutivă sarcină pentru mine a fost... pentru că...
 - Elementul proiectului care a fost o provocare pentru mine a fost...
 - Această dificultate m-a învățat...
- **să își planifice următoarele acțiuni:**
 - În opinia mea, data viitoare voi face...
 - Problema pe care o voi schimba în următorul proiect va fi...
 - Dacă ar trebui să aleg un lucru anume de schimbat, acesta ar fi...
- **rezumarea și deschiderea cu privire la emoții:**
 - În cele din urmă, aș dori să adaug că... (această propoziție dezvăluie de obicei ceea ce le pasă cu adevărat oamenilor și ceea ce simt)
 - Aș dori să vă mulțumesc pentru...
 - Cel mai emoționant moment a fost...
 - Cea mai mare bucurie stârnită în mine...
 - Cel mai motivant aspect al muncii a fost...
- **construirea unor relații bune în cadrul grupului:**
 - Ce nu știi încă despre mine...
 - Îmi place foarte mult grupul nostru pentru...
 - Momentul care mi-a plăcut cel mai mult în "viața" grupului nostru a fost...
 - Aș dori să mulțumesc grupului pentru...
 - Aș dori să îmi cer scuze față de voi toți pentru...
 - Pentru ca toată lumea din grupul nostru să se simtă mai bine, mă angajez să...

CONȘTIENȚIZARE DE SINE

● Concentrarea pe emoții și lumea interioară:

1. Cum vă simțiți astăzi? Reflecție asupra propriei stări de spirit.

Profesorul pune la dispoziția elevilor următoarele imagini de gesturi și le cere să exprime starea de spirit care îi însoțește astăzi. Degetul mare în sus - este grozav. Degetul mare din mijloc (paralel) este așa și așa. Degetul mare în jos - este rău.

este grozav

deci

este rău

2. Numește-ți starea de spirit

Profesorul le cere elevilor să se gândească la asta și să spună:

- starea de spirit în care se află acum (fericit, trist, jenat etc.),
- dacă această emoție este plăcută sau neplăcută,
- ce i-a pus într-o astfel de dispoziție.

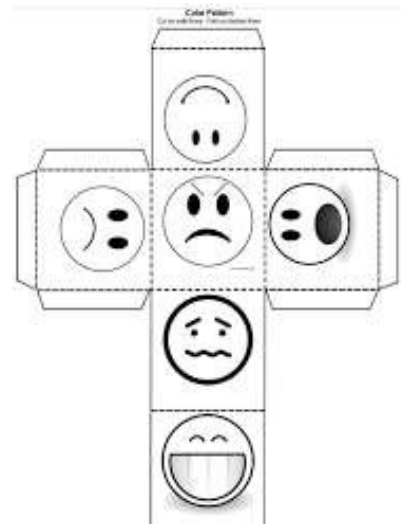
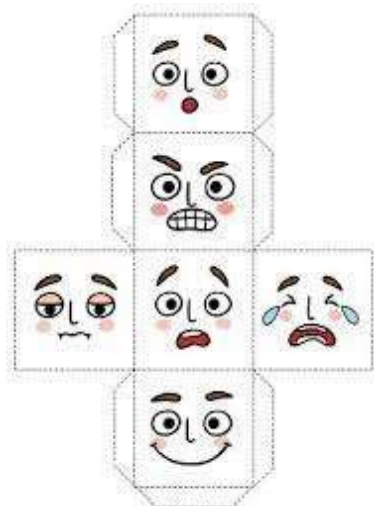
3. Succes

Profesorul le cere elevilor să se gândească la succes și să răspundă la următoarele întrebări:

- Care este succesul tău în cursul de astăzi (ce ai reușit?)
- Ce vi s-a părut dificil?

4. Cub de sentimente

Profesorul îi invită pe elevi să se așeze în cerc. Un elev aruncă un "zar al sentimentelor" (un cub mare din carton/ plastic cu stări emoționale ilustrate/ scrise pe fiecare față: trist, vesel, curios, rușinat, furios, calm) și apoi descrie momentele în care experimentează de obicei sentimentul "ales" de zar. Următorul elev aruncă zarul și repetă sarcina.

5. În ce situații vă simțiți

Profesorul le cere elevilor să se gândească și să împărtășească situațiile în care simt: bucurie, furie, tristețe, dezamăgire, surpriză, teamă etc. În funcție de vârsta elevilor, aceștia pot desena sau descrie situația.

◎ **Concentrarea pe corp:**

6. Arată emoțiile

Profesorul le cere elevilor să exprime prin expresii faciale: furie, tristețe, bucurie, dezgust, rușine, frică, surpriză etc.

7. Ce simt când...

Profesorul dă exemple de diferite situații în care elevii se pot afla, cerându-le să își prezinte emoțiile prin expresii faciale și gesturi.

Exemple de situații:

- primirea unui cadou;
- pierderea jucăriei preferate;
- cei mai buni prieteni se ceartă;
- să fii singur într-o cameră întunecată.

8. Cutie de emoții

Profesorul îi invită pe elevi să extragă cartonașe cu emoții specifice. Sarcina lor este să atribuie cartonașele fie unei cutii negre (emoții neplăcute), fie uneia albe (emoții plăcute) și să își justifice decizia.

9. Dans

Profesorul îi invită pe elevi să se miște în funcție de melodia muzicii:

- sunete joase și lente - care arată, de exemplu, tristețe, furie, teamă.
- sunete înalte și rapide - care arată, de exemplu, bucurie, satisfacție.

10. Lucrul meu preferat

Profesorul îi invită pe elevi să identifice și să descrie un obiect de valoare pentru ei. Ei explică originea sa și tipul de sentimente asociate cu acest obiect. Ar putea fi utilizată următoarea instrucțiune:

-Fiecare dintre noi are ceva care este deosebit de important și valoros pentru noi. Ne place să îl folosim sau doar să ne uităm la el. Astăzi avem ocazia să vorbim despre lucrurile care sunt importante pentru voi. Subiectul conversației scurte de astăzi este "Lucrul meu preferat". Poate că aveți câteva lucruri care sunt importante pentru dumneavoastră. Unele le aveți de mult timp, iar altele le-ați primit recent. Aș dori să vă invit pe fiecare dintre voi să vorbiți despre un lucru care este important pentru voi și ce vă face să îl apreciați. Poate că v-a fost dăruit de cineva care vă place/iubiți sau poate că ați strâns bani pentru el făcând treburi suplimentare acasă. Un astfel de lucru poate fi ceva ce îți place să porți, cu care te joci sau cu care lucrezi sau este doar un lucru care arată frumos în camera ta. Gândește-te la asta pentru o clipă.}}

Întrebări pentru discuții:

- Ce face ca anumite lucruri să fie speciale pentru noi?
- Credeți că este important pentru noi să avem lucrurile noastre preferate? De ce? De ce nu?
- Ce ai aflat despre tine astăzi în timpul discuției de grup?

AUTOGESTIONARE

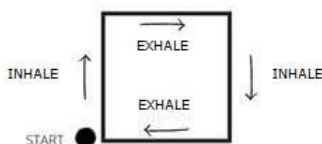

1. Respirație profundă

Profesorul le dă elevilor următoarea instrucțiune și le cere să inspire și să exhaleze profund de câteva ori:

-Închideți ochii, respirați adânc și apoi lăsați aerul să iasă încet. Concentrează-te pe mișcarea pieptului și încearcă să nu te gândești la nimic altceva. Dacă aveți o cursă de gândurile din capul tău, recunoaște-le, dar nu te concentra pe ele, lasă-le să plece, concentrându-te în schimb pe respirație. ||

I can breathe a square

2. Respirație - senzați din corp

Profesorul le dă elevilor următoarea instrucțiune și le cere să inspire și să exhaleze profund de câteva ori:

-Începeți să respirați încet. Când inspirați, numărați până la 6 și apoi expirați încet, lăsând tensiunea acumulată să iasă în exterior. Priviți cum aerul intră în corpul dumneavoastră și îi dă puterea de a trăi și apoi observați cum eliberați tensiunea inutilă spre exterior pe măsură ce expirați. ||

3. Tensiunea musculară - concentrarea asupra senzațiilor din corp

Profesorul inițiază o activitate de relaxare și invită elevii să strângă pumnii și apoi să-i slăbească.

I can clench my fist and then loosen it

4. Îmbrățișarea fluturelui - scăderea tensiunii

Profesorul invită elevii să facă o activitate de mișcare și le dă următoarele instrucțiuni:

- Stați pe spate, închideți ochii și imaginați-vă un loc liniștit, frumos. De exemplu, malul mării, pădure, pajiște.

- *Imaginează-ți că ești acolo.*
- *Concentrează-te pe sunetele pe care le auzi în acest loc, pe mirosurile pe care le simți, pe ceea ce simți sub picioare sau sub degete.*
- *Încrucișează-ți brațele pe piept și atinge-ți brațele cu mâinile. Îmbrățișează-te. Imaginați-vă tot timpul în acest loc frumos și liniștit. Ce auziți? Cum vă simțiți?*

5. Ritmul cardiac

Profesorul le cere elevilor să desfășoare următoarea activitate:

- *Pune-ți mâna dreaptă pe inimă, concentrează-te pe cum bate.*
- *Gândeți-vă la faptul că acum pompează sânge către toate celulele corpului dumneavoastră, astfel încât să puteți face multe lucruri diferite.*
- *Încercați să vă concentrați toată atenția asupra senzațiilor corpului dumneavoastră.*

6. Copac - relaxare musculară

Profesorul le cere elevilor să desfășoare următoarea activitate:

- *Fii ca un copac. Stați în picioare și închideți ochii.*
- *Imaginează-ți că ești un copac puternic care crește din pământ.*
- *Lăsați mâinile să atârne liber. Imaginați-vă că acestea sunt ramuri care se mișcă într-un vânt ușor. Dar amintiți-vă că trunchiul copacului este solid și rezistent la suflare.*
- *Concentrează-te pe senzațiile corpului tău.*
- *Deschide ochii, uită-te încet în jur, ești din nou tu însuși.*

7. Numărătoare inversă

Profesorul le cere elevilor să numere invers de la 10 la 0 (pentru a gestiona intensitatea emoțiilor).

I can count backwards

10,9,8,7,6,5,4,3,2,1,0

8. Culori ambientale

Profesorul le cere elevilor să caute obiecte de diferite culori în cameră.

I can look for colors in the environment

I'LL FIND SOMETHING:
BLUE, PURPLE, YELLOW, GREEN, RED, BLACK

I'LL FIND SOMETHING _____

9. Gândire la ceva plăcut

Profesorul le cere elevilor să creeze o listă cu lucrurile care le plac. Profesorul îi încurajează să găsească cât mai multe.

**I can think of something
pleasant**

10. Sunete

Profesorul inițiază un exercițiu cu un gong (dacă nu există un gong, se poate folosi o coardă de chitară sau cele mai sonore ustensile de bucătărie sau două capace metalice). Profesorul lovește gongul. Copiii ascultă cu atenție vibrația sunetului. Ei ridică mâna atunci când nu se aude nimic. Ei rămân tăcuți încă un minut și ascultă cu atenție toate celelalte sunete care apar. În cele din urmă, ei vorbesc pe rând despre fiecare sunet pe care l-au observat în acel minut.

www.freepik.com

CONȘTIENȚIZARE SOCIALĂ

1. Dirijorul

Profesorul îi cere unui elev să părăsească sala (sau să întoarcă spatele colegilor) și îl alege pe un altul să fie dirijorul, care va arăta cum se cântă la diferite instrumente. Ceilalți elevi au sarcina de a-l imita pe dirijor, care schimbă din când în când instrumentul prezentat. Sarcina elevului care a fost trimis afară este să urmărească atent grupul și să ghicească cine este dirijorul grupului.

2. Cine a schimbat locul?

Profesorul îi invită pe elevi să se uite la cine stă unde. Un elev părăsește sala (sau se întoarce cu spatele la ceilalți). Profesorul indică persoanele care se schimbă cât mai discret posibil. Sarcina este să ghicească ce elevi au schimbat locurile.

3. Cine este ca mine?

Profesorul le cere elevilor să își amintească cine dă aceleași răspunsuri ca și ei. Profesorul dă comanda "să se ridice acele persoane care...": au frați mai mari, le place pizza, au o pisică, au ochii verzi, le place spanacul, au un telefon la școală, preferă jocurile de societate celor pe calculator, joacă baschet, știu să înoate etc.

La sfârșitul jocului, profesorul alege elevii care trebuie să indice persoanele din clasă care au dat același răspuns.

4. Nas de lampă

Profesorul le cere elevilor să se uite la el/ea și să asculte comenzile. Profesorul va da atât instrucțiuni verbale (spunând: "nasul sau "lampă"), cât și non-verbale (arătând spre nasul său/ei sau spre tavan). Sarcina elevilor este să reacționeze adecvat la cuvinte, arătând cu degetul spre ceea ce spune profesorul. La comanda "nas", ei arată cu degetul spre nasul lor. La comanda "lampă", ei arată spre tavan. Este important ca participanții să se uite în permanență la lider. Liderul poate indica același loc ca și comanda rostită sau unul diferit. Cine face o greșeală iese din joc sau preia comanda jocului.

5. Stop-go, sus-jos, schimbarea semnificațiilor

Profesorul îi invită pe elevi să se învârtă în jurul camerei. Profesorul dă comenzi, iar elevii trebuie să reacționeze corespunzător. Exercițiul are patru faze:

- faza I - comanda "stop" înseamnă stop, iar comanda "go" înseamnă go;
- faza II - inversarea semnificațiilor: comanda "stop" înseamnă "du-te", iar comanda "du-te" înseamnă "oprește";
- faza III - la sensurile inversate ale cuvintelor "go" și "stop" introducem comanda "sus" - elevii trebuie să sară sau să ridice mâinile în sus, iar "jos" - elevii trebuie să

elevii trebuie să îndoie genunchii sau să se ghemuiască;

- faza IV - toate comenzile au semnificații inversate.

6. Oglinda

Profesorul îi invită pe elevi să lucreze în perechi. Un elev va fi o oglindă, iar celălalt va fi cel care se uită în această oglindă vie. Persoana care se uită în oglindă aduce în minte o emoție (dar nu o spune cu voce tare) și întreabă oglinda: "Oglindă, spune-mi, care este emoția mea?". Oglinda încearcă să ghicească emoția celuilalt și să o arate prin gesturi, expresii faciale sau, în caz de dificultăți, să o descrie în cuvinte. Atunci când persoana care se uită în oglindă se simte înțeleasă, elevii schimbă locurile.

7. Simte ritmul meu

Această activitate vizează dezvoltarea capacității de a se concentra asupra celeilalte persoane, îmbunătățirea rezonanței cu starea emoțională a partenerului și dezvoltarea expresiei motorii.

Materiale necesare: înregistrare de muzică clasică, echipament de redare.

Profesorul îi invită pe elevi să lucreze în perechi și să stea față în față. Profesorul pornește muzica. O persoană va face câteva mișcări libere în ritmul muzicii, iar cealaltă va încerca să imite mișcările partenerului ca într-o imagine în oglindă. După un timp, participanții își schimbă rolurile. Jocul poate fi repetat prin schimbarea componenței perechilor.

După activitate, elevii vor fi invitați să împărtășească opiniile lor:

- Ce asocieri și emoții le-a evocat muzica? Partenerii din cuplu au avut sentimente similare?
- Cum s-au simțit în rolul de "oglinde", dacă le-a fost dificil să își adapteze mișcările la modul de exprimare al partenerului lor?
- Au observat schimbări în capacitatea lor de a se adapta la ritmul partenerului pe durata exercițiului?

8. Ce simte el/ea?

Profesorul le arată elevilor câteva imagini cu diferite personaje și diferite emoții. Elevii numesc emoțiile personajelor reprezentate în imagini și explică ce s-ar fi putut întâmpla înainte (ce a cauzat situația) și dacă emoția este plăcută sau neplăcută.

Pentru un nivel mai ridicat de complexitate, profesorul le poate cere elevilor să se gândească la ceea ce ar trebui să se întâmple cu persoana (persoanele) din imagine, astfel încât să se simtă diferit.

Pentru un nivel mai scăzut de complexitate, profesorul poate descărca reprezentări grafice ale mai multor emoții, astfel încât copiii să le poată compara cu expresiile personajelor și să o aleagă pe cea potrivită.

9. Autograful lui King Kong

Profesorul împarte participanții în grupuri (maximum 8 persoane). Fiecare grup trebuie să găsească o persoană/un personaj al cărui autograf ar dori să-l obțină: King Kong, Johnny Depp etc. Fiecare grup alege trei persoane care vor fi legate la ochi: două dintre ele țin vertical o foaie mare de hârtie, iar a treia persoană care stă în fața lor ține nemișcată stiloul cu vârf de fetru. Restul grupului trebuie să dea cu abilitate comenzi (sus, jos, dreapta, stânga etc.) pentru persoanele care dețin foaia, astfel încât să se creeze o semnătură. Grupul care o va face mai repede

sau mai frumos câștigă.

Materiale necesare: coli de hârtie A3 sau mai mari (câte una pentru fiecare grup), stilouri cu cerneală, ochi bandajați.

10. Desenează-mi ceva

Profesorul îi invită pe elevi să poarte ochi legați în timp ce desenează un obiect dat de profesor. Cu toate acestea, lucrul important este că instrucțiunea este scrisă într-un mod specific: o ordine aleatorie a componentelor. De exemplu, instrucțiunile pentru desenarea unui cal pot fi:

- desenați piciorul stâng din față,
- trageți capul,
- desenați o coadă.

După desen, participanții își vor împărtăși lucrările cu grupul.

O modificare interesantă a acestei activități poate fi împărțirea grupului în perechi și plasarea lor spate în spate: o persoană dă instrucțiuni, iar cealaltă desenează. Efectele vor fi similare. În acest fel, profesorul va putea să observe comunicarea în timp ce elevii efectuează exercițiul și să discute cu ei despre aceasta la sfârșitul activității.

11. Schimbarea perspectivei

Profesorul le dă elevilor sarcina de a observa lucrurile din jurul lor. Dacă copiii sunt reticenți în a participa la această activitate și nu știu ce să facă cu ei înșiși, li se poate da o sarcină simplă:

De exemplu, ei pot număra câte ferestre sunt în cameră sau câte persoane au părul șaten. La semnalul profesorului - de exemplu, o bătaie din palme -, elevii își schimbă perspectiva: se ghemuiesc, se întind pe spate și privesc în sus, se apleacă în față și privesc între picioare, se urcă pe un scaun și privesc totul în jos, își acoperă un ochi, își acoperă o ureche etc.

În etapa următoare a acestui exercițiu, profesorul împarte elevii în 2 grupuri. Grupurile, adoptând perspective diferite, se observă reciproc; de exemplu, primul grup de copii stă pe scaune, în timp ce al doilea se ghemuiește mai jos.

Apoi, profesorul poate pune următoarele întrebări și îi poate ajuta pe copii să tragă concluzii din observațiile lor (de asemenea, profesorul ar trebui să contribuie la punerea în aplicare a ideilor elevilor împreună):

- *Ce alte perspective ți-ar plăcea să încerci să privești împrejurimile tale?*
- *Ce poate fi văzut dintr-o perspectivă diferită?*
- *Ce ați putut observa în timpul jocului?*
- *Ce experiențe noi ai dobândit în acest joc?*
- *V-ați simțit altfel decât de obicei?*
- *Cum te-ai simțit când i-ai privit pe alții/ când ai fost privit?*

12. Prezentați-vă vecinul

Profesorul invită elevii să se așeze sau să stea în picioare într-un cerc; numără alternativ până la 2. Elevii cu numărul 1 se rotesc la stânga, în timp ce elevii cu numărul 2 se rotesc la dreapta. Apoi, în perechi, vor vorbi unii cu alții despre ei înșiși timp de câteva minute. După câteva minute, fiecare prezintă persoana cu care a vorbit.

Jocul poate fi utilizat și în cadrul unui grup care se cunoaște bine. În acest caz, conversația în perechi poate fi sărită și fiecare își prezintă partenerul așa cum crede de cuviință. Prezentarea poate fi diversificată cu instrucțiuni suplimentare pentru elevi: de exemplu, să prezinte părțile bune ale persoanei despre care vorbesc, să vorbească despre cea mai interesantă experiență comună etc.

GESTIONAREA RELAȚIILOR

1. Borcan de fapte bune

Profesorul invită fiecare elev să extragă dintr-un borcan o foaie de hârtie cu o idee de a mulțumi sau de a face un lucru bun pentru o altă persoană. Sarcina este de a pune în aplicare această idee într-un anumit interval de timp, stabilit împreună cu profesorul (de exemplu, o zi, două zile, până la următoarea lecție etc.).

2. Salutări în diferite moduri

Profesorul stabilește un salut diferit pentru fiecare zi a săptămânii, iar elevii îl exersează:

- **Luni** - o privire în ochi (în tăcere)
- **Martți** - un semn din cap (în tăcere)
- **Miercuri** - winking
- **Joi** - un arc sau un cuvânt într-o altă limbă
- **Vineri** - bate palma

3. Puncte de contact

Profesorul îi invită pe elevi să se deplaseze liber prin încăperea în timp ce se aude muzica sau în timp ce profesorul bate din palme ritmul. În momentul în care muzica se oprește, profesorul sau un alt lider desemnat dă comanda: de exemplu, 3 persoane, 5 puncte de contact.

Primul număr indică întotdeauna dimensiunea grupului în care trebuie să se grupeze elevii. Al doilea număr indică câte puncte de contact trebuie să aibă grupul în ansamblu cu solul. De exemplu, dacă un grup de 3 persoane trebuie să aibă 5 puncte de contact, o persoană din grup poate sta pe un picior, iar ceilalți pot sta pe ambele picioare.

Punctele de contact pot fi: picioarele, genunchii, coatele, mâinile, degetele - fiecare separat etc.

După verificarea corectitudinii sarcinii executate, elevii încep din nou să se deplaseze prin cameră în ritmul muzicii. Liderul desemnat ar trebui să indice o comandă diferită de fiecare dată și ar trebui să vizeze grupuri din ce în ce mai mari.

4. Iepurași

Profesorul invită elevii să se așeze în cerc. Începând cu profesorul, grupul numără până la ultimul membru al grupului. Fiecare trebuie să își amintească numărul. Profesorul începe jocul: își duce mâinile la cap și le agită, imitând mișcările urechilor iepurelui. Elevii așezați lângă profesor, în stânga și în dreapta, vor imita aceeași mișcare a urechii fluturate cu o mână - mâna mai apropiată de profesor.

Profesorul începe și spune: "Iepurașul numărul 1 salută iepurașul numărul 5." Când este chemat, iepurașul numărul 5 își flutură "urechile" și spune: "Iepurașul numărul 5 aici. Mulțumesc pentru salutul iepurașului numărul 1 și salută iepurașului numărul..." Grupul trebuie să rămână alert și atent pentru a reacționa și a agita o singură ureche atunci când este apelat numărul vecinului imediat: de exemplu, dacă este apelat iepurașul numărul 5, acesta va imita mișcările urechilor cu două mâini, în timp ce iepurașii cu numerele 4 și 6 vor imita mișcarea urechilor cu mâna cea mai apropiată de iepurașul numărul 5.

5. Tunel

Profesorul îi invită pe elevi să stea în perechi față în față, într-un rând lung. Partenerii din perechi își țin mâinile ușor ridicate, astfel încât să se formeze un tunel între perechi. O persoană trebuie să rămână fără pereche și trebuie să intre pe o parte a tunelului, alergând spre capătul opus. Înainte de a ajunge la capăt, persoana respectivă trebuie să apuce mâna altei persoane și să rupă perechea, târând-o în același timp prin tunel; când ajung la capătul tunelului, se vor alinia lângă celelalte perechi. Partenerul rămas trebuie apoi să alerge pe exterior și să intre în tunel apucând mâna altei persoane și repetând acțiunile. Cu cât activitatea este mai alertă, cu atât participanții trebuie să fie mai concentrați.

6. La ce mă gândesc?

Profesorul invită unul dintre elevi să aleagă (fără să spună cu voce tare) un obiect din cameră (de exemplu, un caiet) și să spună: "Obiectul meu începe cu litera Z". Ceilalți trebuie să ghicească care este obiectul. Dacă nu ghicesc în aproximativ 1-2 minute, elevul va dezvălui a doua literă. După ce grupul ghicește obiectul, un alt elev va alege următorul obiect care urmează să fie ghicit.

7. Ghiciți pe frunte: cine/ce sunt eu?

Profesorul oferă fiecărui elev o foaie de hârtie cu numele unei persoane celebre, al unui personaj sau chiar al unui obiect. Elevii nu au voie să citească aceste notițe! Fiecare jucător trebuie să își lipească biletul pe frunte. Punând întrebări la care răspunsul este "da" sau "nu" pentru restul participanților, elevii trebuie să ghicească cine/ce sunt ei (de exemplu: "Sunt femeie?", "Sunt din lemn?" etc.).

Cartonașele sau bilețelele cu personaje/obiecte pot fi pregătite în prealabil sau fiecare participant scrie unul pe o bucată de hârtie și apoi îl înmânează persoanei așezate la dreapta sau toate bilețelele pot fi amestecate într-o cutie și fiecare elev extrage un bilețel din ea.

Materiale: cărți, bandă adezivă, pixuri.

8. Motto

Profesorul le cere elevilor să lucreze în perechi. Sarcina lor este să găsească un slogan/un motto care îi descrie cel mai bine pe amândoi. Apoi, perechile sunt reunite în grupuri de câte 4, timp în care trebuie să găsească acum puncte comune între motto-urile anterioare și să găsească unul nou care să descrie cel mai bine grupul lor. Apoi, grupurile de 4 elevi sunt reunite în grupuri de 8 și așa mai departe. Activitatea continuă în același mod până când toate grupurile mici se unesc într-un singur grup mare.

Jocul poate fi utilizat atât ca o încălzire pentru activități creative, cât și ca o activitate care vizează găsirea unor valori comune între membrii grupului. În acest din urmă caz, profesorul poate observa modul în care elevii vorbesc despre ideile lor, dorința lor de a ajunge la un consens sau reticența lor de a renunța la propria idee și poate sublinia câteva aspecte pentru a îmbunătăți dinamica grupului la sfârșitul exercițiului (de exemplu, nevoia de toleranță și flexibilitate atunci când lucrăm în grup, nevoia de a asculta și respecta opiniile celorlalți etc.).

O altă variantă a acestui exercițiu este utilizarea imaginilor ca punct de plecare: fiecare elev va selecta dintr-o grămadă o imagine care îl definește cel mai bine, apoi, în perechi și în grupuri mici, participanții trebuie să găsească elemente comune în imaginile lor, până când, în ultima fază, trebuie să ajungă la un titlu sau la o definiție a grupului, reunind toate elementele comune găsite pe parcurs.

9. Ce se poate face cu el?

Folosind principiul "brainstorming", profesorul le cere elevilor (individual sau în grupuri mici) să găsească și să scrie cât mai multe utilizări pentru un anumit obiect (de exemplu, carte, creion, radieră, minge, cutii goale de mâncare, pian etc. - orice obiect poate fi ales) pe care le pot găsi într-un timp limitat (de exemplu, 5-7 minute). Profesorul ar trebui să îi încurajeze să gândească în afara limitelor și să găsească și utilizări neobișnuite.

Scopul principal al exercițiului este de a stimula creativitatea și gândirea divergentă.

10. Ce s-ar întâmpla dacă?

Profesorul le cere elevilor să analizeze, individual sau în grupuri mici, consecințele/ce s-ar întâmpla dacă s-ar produce o situație extraordinară, care este de obicei opusul a ceea ce este real în viața de zi cu zi. Profesorul trebuie să îi încurajeze să găsească cât mai multe consecințe și să nu respingă ideile neobișnuite. Apoi, ei sunt invitați să își împărtășească ideile cu grupul.

Exemple de situații extraordinare:

- dacă pantofii nu ar fi fost încă inventați;
- dacă omenirea nu ar avea nevoie să stea jos;
- dacă invențiile ar fi interzise;
- dacă școlarizarea obligatorie ar fi abolită;
- dacă speranța de viață a oamenilor ar fi dublată.

Scopul principal al exercițiului este de a stimula creativitatea, gândirea divergentă și flexibilitatea.

www.freepik.com